

امام حسن رضي الله عنه 30 حکایات

دِاِمَامْ حَسَنْ ٣٠ حِكَايَاتْ

پہنچو ترجمہ:
محلیں تراجم
(دعت اسلامی)

شیخ علیرضا، امیر اہلیت، بالی دعوت اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو بلال
محمد الیاس عطار قادری رضوی
دامت برکاتہم العالیة

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوٰةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

د کتاب لوستلو دعا

ديني كتاب يا اسلامي سبق لوستلو نه مخکبني دا لاندي دعا لولي
ان شاء الله عَزَّ وَجَلَّ خه چه لولي هغه به مو ياد پاتي کيري:

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأُنْشِرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمه: اے الله عَزَّ وَجَلَّ په مونږه د علم او د حکمت دروازے برسيره [يعني بيرته]

کړې او په مونږه خپل رحمت راناژل کړې! اے عظمت او بزرگیه والا!

(مستطرف ج، دار الفکر بیروت)

(اول او آخر کښي یو یو خل د روڈ شریف اولولي)

دِإمام حَسَن گرامات ۳۰ حکایات

در رسالے نوم:

..... اول خل:

..... تعداد:

ناشر: مکتبۃ المدینہ عالمی مدنی مرکز فیضان مدینه، باہم المدینہ کراچی۔

مَدَنِی عرض: بل چا ته د دې رسالے چاپ کولو اجازت نشه

كتاب اخستونکي توجه اوکړئ

که د کتاب په طباعت کښن خه بشکاره خامي وي یا پانپري کمي وي یا په
باشنډنګ کښن مخکبني وروسته لکيديل وي نو مکتبۃ المدینہ ته رجوع اوکړئ.

دِاٰمَام حَسَن رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ ۝ ۳۰ حِكَايَات

شیخ طریقت امیر اہل سنت، بانی دعوتِ اسلامی حضرت علامہ، مولانا، ابو یلال محمد الیاس عطار قادری، رضوی ڈامت برگاٹھم العالیہ دا رسالہ ”امام حسن کی کرامات“ په اردو زبہ کتبی لیکی ده۔

مجلس تراجم (دعوتِ اسلامی) د دی رسالے په آسانہ پنستو ژبه کتبی د وس مناسب ڈترجمہ کولو کوشش کرے دے۔ کہ چرپی په دی ترجمہ کتبی خہ غلطی یا کمے، زیاتے او مومنی نو ستاسو په خدمت کتبی عرض دے چہ مجلس تراجم ته خبر او کرئ او د ثواب حقدار جوڑ شئ۔

پیشکش:

مجلس تراجم دعوتِ اسلامی

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعُلَمَيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دِاٰمَام حَسَن رَحِيمُهُ عَنْهُ ۳۰ حِكَايَات

شیطان که هر خومره ناراستی درولي خو دا رساله پوره اولولئ **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ** تعالی د معلوماتو سره به موپه زره کنبن دِاٰمَام حَسَن رَحِيمُهُ عَنْهُ محبت نور زیات شي.

دُرُودُ شَرِيفٍ لِيَكُلُوبَرَكَت

حضرت سَيِّدُنَا ابُو العَبَّاسِ أَقْلِيشِي رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ د وفات نه پس چا په خوب کنې په جَنَّت کنې او ليدو. تپوس ئې ترې او كپرو: تاسو دا مقام خنگه حاصل کپرو؟ هغويئ په جواب کنې او فرمائیل: په خپل كتاب "الآزبَعَيْنَ" کنې په کثرت سره د دُرُودُ شَرِيفٍ لِيَكُلُوبَرَكَت وجوهه.
(الْقَوْلُ الْبَدِيعُ ص ۶۷)

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿۱﴾ په اوچه ونه کنې تازه کجورې

عارف یا لله، حضرت سَيِّدُنَا نُورُ الدِّينِ عَبْدُ لَرَحْمَنِ جَاجِي رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ فرمائی چه امام عالي مقام حضرت سَيِّدُنَا اِمام حَسَن مُحْبَّتِي رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَنْهُ د يو سفر په دوران کنې د کجورو په يو باغ تیريدلو چه د هغے

تولیٰ و نبی اوچی شوی وی، حضرت سَيِّدُنَا عَبْدُاللَّهِ إِبْنُ زُبِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا هُمْ په دی سفر کنبی د هغونی سره وو. حضرت امام حَسَن رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ په هغه باغ کنبی پراو اوکرو (یعنی د خه وخت اوسيدو د پاره پکنبی حصار شو). خادمانو ورله د یوے اوچی ونپی نه لاندی د آرام د پاره بستره خوره کرہ. حضرت سَيِّدُنَا عَبْدُاللَّهِ إِبْنُ زُبِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ عرض اوکرو: اے د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَمِسِيه! کاش چه! په دی اوچه ونه کنبی تازہ کجوري وے! چه مونبرہ پری خان مور کرے وے. دا ئی چه واوریدل نو حضرت سَيِّدُنَا اِمام حَسَن مُحْبَّتی رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ په قلاره شان خه دُعا اوکرہ، د هغے په برَكَت په لبر ساعت کنبی هغه اوچه ونه بنکلی شنه شوه او تازہ پخے کجوري پکنبی اوشوی. یو اوین و وال چه دا منظر او ليدو نو هغه او وئيل چه دا توله د جادو کریشمہ ده. حضرت سَيِّدُنَا عَبْدُاللَّهِ إِبْنُ زُبِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا هغه اورتو او ورتہ اوئی فرمائیل چه توبہ او باسہ، دا جادو نه دے بلکہ د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د شہزادہ مقبولہ دُعا ده. بیا خلقد وَنِی نه کجوري شوکول شروع کرل او قافلے والو بنے دیری او خورپی. (شَوَاهِدُ النُّبُوَّةِ، ص ۲۲۷)

راکب دوش شہنشاہ اُم
یا حَسَن ابْنِ عَلَیٰ اکر دو کرم!

فاطمہ کے لال حیدر کے پسر!
اپنی الْفَتْ وَ مجھے دو اپنا غم

راکب دوش شہنشاہ اُم
یا حَسَن ابْنِ عَلَیٰ اکر کریم
ما ته الْفَتْ راکریئ او ستاسو غم
د فاطمہ گران، بشکلے خوئ د حیدر

﴿٢﴾ د پیدائش نه مخکبی زیری

د رسول اکرم، نور مجسم ﷺ چاچی حضرت سیدتنا امر الفضل رضی اللہ تعالیٰ عنہا حضور اکرم ﷺ ته خپل خوب بیان کرو چه ”یا رسول اللہ ﷺ [په خوب کبني] ستاسو د مبارک بدنه یوه حصہ مبارکه زما کور ته راغلي وي.“ د دی د اوږيدو سره [فوراً] ئې اوفرمائیل: ”تا بنې خوب لیدے دے، د فاطمه به خوئ کیري او ته به په هغه پېع خبنتے.“ چه کله د حضرت سیدتنا فاطمۃ الرّہرا رضی اللہ تعالیٰ عنہا نه حضرت سیدنا امام حسن مجتبی رضی اللہ تعالیٰ عنہ پیدا شو نو حضرت سیدتنا امر الفضل رضی اللہ تعالیٰ عنہا په هغونی رضی اللہ تعالیٰ عنہ پېع او خبnel. (الذریۃ الطأھرۃ للدو لا بی ص ۷۲)

پیدائش مبارک، نوم او القاب

امام عالي مقام، امام همام حضرت سیدنا امام حسن مجتبی رضی اللہ تعالیٰ عنہ په ۱۵ رمضان المبارک سن ۳ هجري کبني پیدا شو. (طبقات الکبیر لابن سعدج ۶. ص ۳۵۲) نوم مبارک ئې حسن، گنیت: أبو محمد او القاب: تقي، سید، سبط رسول الله او سبط اکبر دے، او ریحانۃ الرّسُول (یعنی د رسول الله کل) هم ورتہ وائی.

کیا بات رضا اُس چمنستانِ کرم کی زہرا ہے کلی جس میں حسین اور حسن پھولے

(حدائقِ بخشش ص ۷۹)

خہ بہ وائے رضاد هغہ کرم والا گلستان
زہرا پکبندی غوتیع ده، حسین او حسن گلو نہ

صَلَّوْا عَلَى الْحَمِيْبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

په شان د مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

د حضرت سیدنا آنس بن مالک رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ نہ روایت دے چہ د
(امام) حَسَن رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ نہ زیات د رسول کریم صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سره [په
شكل و صورت کنبی] یوشان والے لرونکے بل یو کس هُم نہ وو.
(بخاری ج ۲، ص ۵۴۷ حدیث ۳۷۵۲)

داسی ٿوئی یو ے مور نہ دے راوړے!

حضرت سیدنا عبدُ الله ابْنُ زُبِير رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُما به هُم د نورو صحابۃ
کرامو عَلَيْہِمُ الرَّحْمَةُ په شان د حُضُور صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نمسي حضرت
سیدنا امام حَسَن رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ سره دیر مَحَبَّت لرلو. په یوہ موقع هغوي رَضِيَ
اللہُ تَعَالَیٰ عَنْہُ اُفرمائیل: قسم په خُدائی تعالیٰ! بسخو د حَسَنِ عَلِی رَضِيَ اللہُ تَعَالَیٰ
عَنْہُما په شان ٿوئی نہ دے راوړے۔“ (سبیلُ الْهُدَی ج ۱۱ ص ۶۹)

شَفَقَتِ مُصْطَفَى مَرْحَبَا! مَرْحَبَا!

خوبو خودو اسلامي ورونو! نَبِي رَحْمَت، شَفِيعُ أُمّتٍ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دِحْضَرِتِ سَيِّدُنَا إِمام حَسَنَ رَجُلِ اللَّهِ الْمُتَعَالِ عَنْهُ سَرِه دِيرِ حَبَّتْ كُولُو خُوبِرِ نَبِي صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِهِ دِحْضَرِتِ سَيِّدُنَا إِمام حَسَنَ مُجْتَبِي رَجُلِ اللَّهِ الْمُتَعَالِ عَنْهُ كُلِهِ دِهْ مَهْرَبَانِي دِكِه غَيْرِهِ كَبِي رَاخْسَتِي وَوَاوِ كُلِهِ بِهِ نَبِي پِه اوْكُو مُبَارِكِو كَبِينِيولِي وَوَاوِدِ كُورِنِه بَهْرِ بِهِ نَبِي تَشْرِيفِ رَاوِرُو، كُلِهِ بِهِ نَبِي دِهْغُوئِي رَجُلِ اللَّهِ الْمُتَعَالِ عَنْهُ دِ لِيدِلو دِ پَارِه دِحْضَرِتِ سَيِّدَتْنَا فَاطِمَه رَجُلِ اللَّهِ الْمُتَعَالِ عَنْهَا كُورِ مُبَارِكِ تَه تَشْرِيفِ يُورِپُلو، دِحْضَرِتِ سَيِّدُنَا إِمام حَسَنَ مُجْتَبِي رَجُلِ اللَّهِ الْمُتَعَالِ عَنْهُ هُمْ هَغُوئِي صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَرِه بِبَحْدِه عَادَتْ شَوَّي وَوَتَرِ دِي پُوري چِه [حُضُورِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ] نُو كُلِهِ بِهِ دِ لِمانِحِه پِه حَالَتِ كَبِي شَا مَبَارِكِي تَه وَرَاوِختَلُو.

﴿۳﴾ رَاكِبِ دُوشِ مُصْطَفَى

يو خل حُضُورِ انور صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دِحْضَرِتِ سَيِّدُنَا إِمام حَسَنَ مُجْتَبِي رَجُلِ اللَّهِ الْمُتَعَالِ عَنْهُ پِه اوْكُه مَبَارِكِه كَبِينِيولِي وَوَنو يو صَاحِبِ عَرْضِ اوْكِرُو: نِعَمُ الْمَرْكِبَتِ يَا غَلَامِ يَعْنِي صَاحِبِزَادَه! ستَاسُو سَوَرَلِي خُو چِيرِه بَنِه دَه. رَسُولِ اَكْرَم صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوْفَرْمَايِيلِ: وَنِعَمُ الرَّاكِبُ هُوَ يَعْنِي اوْسَورِ كَسِ خُو هُمْ خُومَرِه بَنِه دَه! (تَرْمِيزِي ج ۵ ص ۴۳۲ حَدِيث ۳۸۰۹)

وَهُصْنُ مجْتَبٍ، سِيدُ الْأَسْخِيَا رَاكِبٌ دُوشِ عِزْتٍ پَلَّا كُھُوں سلام

(۳۰۹) بخشش

هُغَهُ حَسَنُ مجْتَبٍ، سِيدُ الْأَسْخِيَا

رَاكِبٌ دُوشِ عِزْتٍ باندِی ڈِير ڈِير سلام

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿۴﴾ أَبُو هُرَيْرَةَ بْهَ چَهُ اولِيدلو نو په ڙرا به شو

حضرت سَيِّدُنَا أَبُو هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی: ما به چه کله (امام) حَسَنُ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ اولِيدلو نو زما د سترگونه به او بنسکی روانی شوپی او نبی کریم صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ یوه ورخ بھر تشریف را ورو، زه ئی په جُمات کنبی ولیدم، زما لاس ئی او نیولو، زه ورسره روان شوم، هغويئی صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ زما سره هیخ خبره او نکره تر دے چه مو نبره د بُنُو قیقاع بازار ته داخل شو او بیا مو نبره د هغه خائے نه بیرته را غلو نو خوب نبی اُفرمائیل: ”و پوکے ما شوم چرتہ دے، هغه زما خنگ ته راولی!“ حضرت سَيِّدُنَا أَبُو هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی: ما او لیده چه (امام) حَسَنُ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ را غلو او د خوب مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په غیره کنبی کنبینا ستلو، د دوارو جهانو سردار صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خپله زبه مبارکه د هغويئی په خُلھے کنبی کینبودله او درې خلھے ئی ارشاد اُفرمائیلو: ”اَسَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ! زه دے محبوب (يعني گران) لرم ته هم دې

محبوب (یعنی کران) اولریٰ او خوک چه د د سره محبّت کوی هغه هُم
محبوب (یعنی کران) اولریٰ۔“ (الادب المفرد ص ۳، ۴ حدیث ۱۱۸۳)

فاطمہ کے لال حیدر کے پر! اپنی الفت دو مجھے اپنا غم

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿۵﴾ اے زما سردار!

تابعی بزرگ حضرت سیدنا ابو سعید مقبری رحمۃ اللہ علیہ فرمائی:
مونبرہ د حضرت سیدنا آبو ہریرہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ سره وو، امام حسن رضی اللہ
تعالیٰ عنہ هُم هلتہ تشریف را ورو او مونبر ته ئی سلام او کرو، مونبرہ د
سلام جواب ورکرو خو حضرت سیدنا آبو ہریرہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ (پہ سلام)
پوھہ نہ شو. مونبرہ عرض او کرو: اے ابو ہریرہ (حضرت امام) حسن
بن علی رضی اللہ تعالیٰ عنہما مونبر ته سلام کرے دے نو ابو ہریرہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ
فوراً د (حضرت امام) حسن رضی اللہ تعالیٰ عنہ طرف ته متوجہ شولو او اوئی
فرمائیل: وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا سَيِّدِي یعنی اے زما سردار! پہ تاسو د هُم
سلامتی وي. ما د نبی کریم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم نہ فرمان اوریدے دے
چہ بیشکہ حسن ”سید“ (یعنی سردار) دے۔ (المسنّد رک ج ۴ ص ۱۶۱ حدیث ۴۸۴۵)

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿٦﴾ دا زما گل دے

حضرت سیدنا ابو بکرہ رضی اللہ تعالیٰ عنہ فرمائی چه نبی کریم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسالم مونبر ته لمونع کولو [یعنی جمع نبی را کولہ] چه (حضرت امام) حسن بن علی رضی اللہ تعالیٰ عنہ چه هغه وخت لا وروکے شان وو تشریف را ورو. چه کله به ہم رسول کریم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسالم ساجدہ کولہ (نو حضرت امام) حسن مجتبی رضی اللہ تعالیٰ عنہ به د خوب نبی صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسالم په خت مبارک او شا مبارکہ باندی کنبیناستلو. خوب نبی صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسالم به په دیر زیات آرام خپل سر مبارک د سجدے نه را پورتہ کولو او ہغوئی به نبی په شفقت [یعنی د مهربانی په انداز] کوزولو. چه کله لمونع پورہ شو نو صحابۃ کرامو عَلَيْهِمُ الْضَّوْان عرض او کرو: یا رسول اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسالم د دی ما شوم سره تاسو داسی انداز اختیاروئ چه د بل چا سره داسی سلوک نه کوئی؟ ارشاد نبی او فرمائیلو: ”دا په دُنیا کنبی زما گل دے۔“ (مسنی بزار، ج ۹ ص ۱۱۱ حدیث ۳۶۵۷ مُخَصّاً)

کیجیے رضا کو حشر میں خندان مثال گل

(حدائق بخشش ص ۷۷)

اُن دو کا صدقہ جن کو کہا میرے پھول ہیں

صلوٰۃٗ علیٰ الْحَبِیْبِ!

﴿٧﴾ زما دا څوئ سردار ده

حضرت سیدنا ابوبکره رضی اللہ تعالیٰ عنہ فرمائی: ما اولیدل چه سرکار نامدار، د مدینے تاجدار صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم په منبر باندې ناست وو او (امام) حسن بن علی رضی اللہ تعالیٰ عنہما د خوب نبی صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم په خنگ کښې ناست وو. نبی کریم رَعْوَفْ رَحِیْم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم به کله خلقو ته توجُّه کوله او کله به ئې (امام) حسن رضی اللہ تعالیٰ عنہ ته کتل، خوب نبی صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم ارشاد او فرمائیلو: ”زما دا څوئ سید (يعني سردار) ده، اللہ تعالیٰ به د ده په وجہ د مسلمانانو په دوو غتو دلو کښې صلح فرمائی۔“ (بخاری ج ۲۱ ص ۲۷۰۴ حدیث)

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿٨﴾ د امام حسن مجتبی خلافت

د امیر المؤمنین حضرت سیدنا علی المُرَضِّی شیرخُدا کرۂ اللہ تعالیٰ علیہ السلام د شهادت نه پس حضرت سیدنا امام حسن مجتبی رضی اللہ تعالیٰ عنہ د خلافت په منصب مقرر شولو نو آهل گوفه د هغوي رضی اللہ تعالیٰ عنہ په لاس مبارک بیعت اوکړلو. هغوي رضی اللہ تعالیٰ عنہ خه موده هلته اوسيدلو بیا ئې د یو خو شرطونو سره امور خلافت حضرت سیدنا امير معاویه رضی اللہ تعالیٰ عنہ ته حواله کړل. حضرت سیدنا امير معاویه رضی اللہ تعالیٰ عنہ قول شرطونه قبول

کړل او په مینځ کښې ئې ډالح او شوه. دغسي د تاجدار رسالت ﷺ
 تعالیٰ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دا مُعْجَزَه ظاهره شوه خنګه چه حُضُور ﷺ
 فرمائیلی وو چه الله تعالى به زما د دې څوئ په وجه د مسلمانانو په
 دوو ډلو کښې ډالح فرمائی. (سوانح کربلا ص ۹۶ ملَّاخَصَه)

صلوٰ عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿٩﴾ د امام حَسَن مُجتَبِي خطبه

حضرت سیدنا شیخ یوسف بن اسماعیل نبهانی رحمۃ اللہ علیہ فرمائی:
 کله چه حضرت سیدنا امام حَسَن مُجتَبِي رحمۃ اللہ علیہ د حضرت سیدنا
 امیر معاویه رحمۃ اللہ علیہ بیعت او کړلو او د خلافت امور ئې هغوي ته
 حواله کړل نو د حضرت سیدنا امیر معاویه رحمۃ اللہ علیہ کوفے ته د
 راتلو نه مخکنې امام حَسَن مُجتَبِي رحمۃ اللہ علیہ خلقو ته په خطاب کښې
 او فرمائيل: ”اے خلقو! بیشکه مونږه ستاسو میلمانه یو او ستاسو د
 نبی ﷺ اهلیت یو چه د چا نه الله تعالى د هر قسمه نایاکي
 لري کره او هغوي ئې بنه سُتره کړل.“ دا ګلمات (يعني خبرې) هغوي
 راشنی اللہ تعالیٰ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خو خو خلله او کړې تردے چه په مجلس کښې موجود هر
 کس په زړا شو او د هغوي د زړا آواز د لري پوري واوريدي شو.
 (بِرَكَاتِ آلِ رَسُولٍ ص ۱۳۸)

صلوٰ عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿١٠﴾ د دُنيا شرم د آخرت د عذاب نه بهتر دے

حضرت سَيِّدُنا إِمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ چه کله خلافت پرینبودلو نو بعضی بے خبرو خلقو به هغويٰ ته د يَا عَارَ الْمُؤْمِنِينَ (يعني اے د مسلمانانو د پاره د شرم باعثه) په نوم غږ کولو، په دې به هغويٰ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائيلو چه ”عَارَ د نار [يعني پیغور د اور] نه بهتر دے.“ (الاستعاب ج ۱ ص ۴۳۸)

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د ټولو نه مخکنې غوث اعظم

دِإمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ عاجزي مرحبا! د خلافت پرینبودلو په بدل کښې الله تعالیٰ هغويٰ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ته د غوث اعظم مرتبه ورکړه. خنګه چه په فتاویٰ رضویه چلد صفحه ۳۹ کښې د عَلَامَه عَلِيٰ قاري حَنَفِي مَكِّي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په حواله نقل دي چه ”بیشکه ما ته د آکاپرو (يعني بزرگانو) نه رارسیدلي دي چه سَيِّدُنا إِمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ چه کله د فتنے او بَلا (يعني په مسلمانانو کښې د فساد ختمولو په خیال) دا خلافت پرینبودو، الله تعالیٰ د هغے په بدل کښې په هغويٰ کښې او د هغويٰ په اولاد مبارک کښې د غوثیت عظمی مرتبه کینبودله. ورومبے قطبِ اکبر (يعني غوث اعظم) پنځله إِمام حَسَن شو

او په مينځ کښې څرف حضرت سیدُنا عبدُ القادر او په آخره کښې به حضرت امام مَهْدِي وی۔ ”رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ فَتَأْوِي رَضْوَيْه ج ۲۸ ص ۳۹۲

صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى الْحَبِيبِ

خلافت راشدہ

د نبیٰ کریم ﷺ نه پس خلیفۃ برحق و امام مُطلق حضرت سیدُنا ابوبکر صدیق، بیا حضرت سیدُنا عمر فاروق، بیا حضرت سیدُنا عثمان غنی، بیا حضرت سیدُنا علیُّ المُرْتَضَی بیا د شپرو میاشتو د پاره حضرت سیدُنا امام حسن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ [د خلافت په منصب فائز] وو، دې حَضَراتُو ته خُلفائے راشدین او د دوئی خلافت ته خلافت راشدہ وائی۔ (بهاشریعت ج ۱، حَصَّہ ، ص ۴۱)

﴿ ۱۱﴾ یا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ! زه سره مَحَبَّت کووم

حضرت سیدُنا براء بن عازب رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی چه ما او لیدل چه نبیٰ انور د قولو نبیانو سرور ﷺ (امام) حسن بن علی (رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُمَا) په او ګه راخستے وو او بارگاهِ الٰہی (عَزَّ وَجَلَّ) کښې ئې عرض کولو: اللَّهُمَّ إِنِّي أَحِبُّهُ فَأَحِبَّهُ یعنی یا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ! زه د سره مَحَبَّت کووم ته هُم د سره مَحَبَّت او کړي۔ (ترمذی ج ۵ ص ۴۳۲ حدیث ۳۸۰۸)

یا حسن اپنی محبت دیجئے!
عشق میں اپنے ہمیں گم کیجئے!

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿۱۲﴾ د ماشوم پیدائش

عارِفِ بِاللَّهِ، حَسْرَتِ سَيِّدُنَا نُورُ الدِّينِ عَبْدُ الرَّحْمَنِ جَامِیٰ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ (چہ پہ ۹۸۹ھ کنبی وفات شوے وو) نقل کوي: یو خل حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د حج په موقع مَكَّے مُکَرَّمے ته پیدل تشریف ورلو چہ د سفر په دوران کنبی ئې نپے مبارکپی اوپرسیدلي، غُلام ورتہ عرض اوکرو: حُضُور [یعنی جناب]! په خه سورلیء باندی سور شئ چہ د نبپو پرسوب مو کم شي، إمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د خپل غُلام درخواست قبول نه کرو او اوئپی فرمائیل: چہ کله [مخکنپی راتلونکی] منزل ته او رسیدپی نو هلتہ به یو حَبَشِی او وینی، هغه سره به تیل وي، هغه نه هغه تیل په بیعه واخله. غُلام ئې او وئیل: زما مور او پلا رد په تاسو قُربان شي! مونبر یو خائے کنبی هُم داسپی کس نه دے لیدلے چہ داسپی دوائی ورسره وي. دلتہ به خنگہ پیدا شي؟ چہ کله خپل هغه منزل ته او رسیدل نو هغه حَبَشِی ئې او لیدو. إمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ او فرمائیل: دا هُم

هغه حَبَشِي دے د چا په باره کبني چه ما تا ته وئيلي وو، لار شه د هغه نه تيل واخله او قيمت ئې ادا كره. غلام چه كله د تيلو اخستلو د پاره د حَبَشِي خنگ ته ورغے او د تيلو تپوس ئې تري اوکرو نو حَبَشِي تري تپوس اوکرو چه د چا د پاره ئې اخلي؟ غلام ورته اووئيل: دِإمام حَسَن مُحْبَّبِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د پاره. حَبَشِي اووئيل ما دِإمام حَسَن مُحْبَّبِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ خنگ ته بوخه، زه د هفوئي غلام يم. چه كله حَبَشِي دِحضرتِ إمام حَسَن مُحْبَّبِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ خوا ته راغے نو عرض ئې اوکرو: حُضُور [يعني جناب]! زه ستاسو غلام يم، تاسونه د تيلو قيمت نه اخلم، زما بسخه د اولاد د پيدائش په درد کبني اخته ده دُعا اوکړئ چه الله تَبَارَكَ وَتَعَالَى په خير سره اولاد راکړي. حضرتِ إمام حَسَن مُحْبَّبِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ورته اوفرمائيل: کور ته لار شه، الله تعالى به تا ته هُم هغسي اولاد درکري خنگه چه ته غوارې او هغه به زمونبره پيروکار [يعني زمونبره په لارتلونکے] وي. حَبَشِي چه کور ته اورسيدو نو هُم هغسي حالت ئې او ليدو خنگه چه ورته دِإمام حَسَن مُحْبَّبِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائيل وو. [يعني په خير ئې خوي شوئے وو] شَوَاهِدُ النُّبُوَّةِ، ص ۲۲۷

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿١٣﴾ په رانجو او خوشبو میلستیا

أمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ حَضْرَتِ سَيِّدُنَا عُثْمَانَ غَنِيَّ بْنِ عَوْنَاحَ دِيوبَ نَكَاحَ
په دعوت کښې د شریک کیدو د پاره (حضرتِ سَيِّدُنَا إِمَام) حَسَنَ بنِ
عليٍّ بْنِ عَوْنَاحٍ ته پیغام اولیبرلو. چه کله هغويٰ بْنِ عَوْنَاحٍ تشریف
راورو نوأمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ حَضْرَتِ سَيِّدُنَا عُثْمَانَ غَنِيَّ بْنِ عَوْنَاحٍ خَان سره
په مَسَنَدَ كښینولو. حضرتِ سَيِّدُنَا إِمَام حَسَنَ بْنِ عَوْنَاحٍ أُوفِرْ مائیل:
زما روزه ده، که د مخکنې نه په دې خبره پوهه وے چه تاسو به
دعوت کوئ نو ما به (نفل) روزه نه نیولے. حضرتِ سَيِّدُنَا عُثْمَانَ
غَنِيَّ بْنِ عَوْنَاحٍ ارشاد أُوفِرْ مائیلولو: که ستاسو خوبنې وي نو ستاسو د
پاره هُم هغه اهتمام اوکړے شي کوم چه دروزه دار د پاره کېږي.
حضرتِ سَيِّدُنَا إِمَام حَسَنَ بْنِ عَوْنَاحٍ تپوس اوکړو: د روزه دار د پاره
خه اهتمام کېږي؟ هغويٰ ارشاد اُوفِرْ مائیلولو: "هغه دا چه روزه دار له
رانجه او خوشبو اولکولے شي." بیا أمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ حَضْرَتِ سَيِّدُنَا حضرتِ
سَيِّدُنَا عُثْمَانَ غَنِيَّ بْنِ عَوْنَاحٍ رانجه او خوشبو را اوغونبېتل او دا دواړه
خیزونه هغويٰ بْنِ عَوْنَاحٍ له اولکولے شو. *(تاریخ المدینة الشَّوَّرَۃ، جُزء ۳ ص ۹۸۴)*

اے عاشقانِ صحابه و اهليت! دې حکایت نه موږه دا مدنی ګل
[يعني دا درس] حاصل شو چه که مسلمان د مخکنې نه د طعام

دعوت ورکپي نو د موقعه په مناسبت د هغه د زره ساتلو د پاره نفل روژه پريښودل مناسب دي.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿١٤﴾ په ماشوم والي کبني ئې حديث ياد کرو

تابعی بزرگ حضرت سیدنا ابوالحوراء رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائی: ما د حضرت سیدنا امام حسن ین علي رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُما نه تپوس اوکرو چه تاسو ته د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه اوريديله کوم يو حديث ياد دے؟ هغوي او رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائيل: دا حديث را ته ياد دے چه (په ماشوم والي کبني) ما يو خُل د صَدَقَے (يعني د زکرة) د کجورو نه يوه کجوره راپورته کړه او په خُلنه کبني مې واچوله نو زما خور، نیکه رَحْمَةُ الْعَلَمِينَ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زما د خُلے نه هغه کجوره راویستله او د صَدَقَے په کجورو کبني ئې بيرته کيښودله. عرض اوکړے شو: يارَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! که يوه کجوره ئې راواغستله نو په دې کبني خه باک دے؟ خور آقا مېگي مَدَنِي مُصَطَّفِي صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ارشاد او فرمائيلو: إِنَّا أَلِيْلُ مُحَمَّدٍ لَا تَحْلِلُ لَنَا الصَّدَقَةُ مَوْنِيْرَه أَلِيْلُ مُحَمَّدٍ د پاره د صَدَقَے مال حلال نه دے.

(اسد الغابة ج ۲ ص ۱۶)

مشهور مُفَسِّر حَكِيمُ الْأُمَّةَ حضرت مُفتی احمد يار خان رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ

په مراءہ جلد ۳ صفحه ۶ کنبی لیکي: ”خپل ناپوهه اولاد هم ناجائزه کار کولو ته پريښو دل نه دي پڪار او گورئ چه حضرت (امام) حسن رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ هغه وخت دير وړوکه وو خو حُضُور انور صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هغوي هم د زکوٰۃ چو هارے (يعني اوچي کجوري) خورلو ته پري نه بنودو.

خوبو خوبو اسلامي ورونو! د دواړو جهانو تاجدار، د ټولو نبيانو سردار صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د خپل خوب نمسي سیدنا امام حسن رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ خنګه بنکلے تربیت او فرمائيلو! په دې روایت کنبی زموږه د پاره دا مَدَنِي گُل [يعني دا نُکته] ده چه د ماشومانو تربیت د وړومبي عمر نه کول پڪار دي. عام طور ليدلي شوي دي چه مور و پلار د ماشوم د صحیح تربیت حق نه ادا کوي او په ماشوم والي کنبی ئې د بنه او بد په تمیز نه پوهه کوي او چه کله هغه اولاد غت شي نو بیا داسي مور او پلار د خپل اولاد د نافرمانۍ ژړاګانې کوي. مور او پلار ته پڪار دي چه د ماشوم والي نه د خپل اولاد تربیت د شريعت او سُنت مطابق اوکړي. د ماشوم کنړلو په وجه هغه آزاد نه پريښدي او نه د په دې وجه د هغه د تربیت نه مخ اپوري چه او س خو لا ماشوم دے چه کله غت شي نو پخپله به پوهه شي.

ماشومانو ته بنه ادب اوښائي

د ماشومانو د بنه تربیت متعلق فرمانِ مُصطفیٰ ﷺ دے: خپل اولاد سره حُسْنِ سُلُوك [يعني بنه سُلُوك] کوي او هغوي ته بنه ادب اوښائي۔ (ابن ماجہ ج ۴ ص ۱۸۹ حدیث ۳۶۷۱)

تاسونه به ستاسود اولاد په باره کبنيٰ تپوس کيري
 حضرت سیدنا عبدُ الله ابن عمر رضي الله تعالى عنهما يو کس ته او فرمائی:
 د خپل ماشوم بنه تربیت کوي حکه چه تاسونه به ستاسود اولاد په
 باره کبنيٰ تپوس کيري چه تاسود هغه خنگه تربیت کړے وو او
 تاسو هغه ته خه زده کري وو۔ (شعب الأئمہ ج ۶ ص ۴۰۰ حدیث ۸۶۲۲ مُلَخَّصًا)

نوئې بے کارباټوں کرہے لب په ذکر اللہ میرے دم بدم

صلوٰۃ علی الْحَسِیْبِ! صَلَّی اللہُ تَعَالَیٰ عَلَیٰ مُحَمَّدٌ

﴿۱۵﴾ سم دستي ئې د هغه ضرورت پوره کرو

د حضرت سیدنا امام حسن مجتبی رضي الله تعالى عنه په خدمت کبنيٰ يو سوال کونکے [يعني يو حاجتمند] حاضر شو او ليکلے درخواست ئې پيش کرو، هغوي رضي الله تعالى عنه د لوستلو نه بغیر او فرمائیل: ”ستا

حاجت به پوره کرے شي“ چا عرض اوکپو چه اے د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نمسیه! تاسو که د هغه درخواست لوستلے وے او بیا مو
مو جواب ورکپے وے. هغويٰ رَبِّ الْفَلَقِ عَالِيٌّ إِرْشَادٌ أُوفِرْمَايِلُو: ترخو
پوريٰ چه ما د هغه درخواست لوستلے نو [دومره ساعت به] هغه زما
مخپیٰ ته د ذِلَّت په حالت کبنيٰ ولار وے نو بیا که الله تعالیٰ زما نه
پوبنتنه کولے چه تا سوال کوننکے دومره ساعت او درویدو باندي
ولے ذليله کپو؟ نوما به خه جواب ورکولے؟ (اخیاء الغلوم ج ۲ ص ۳۰، ۳۱)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿۱۶﴾ لس زره درهمه ئې ورکل

د حضرت سَيِّدُنَا إِمَامُ حَسَنٍ رَبِّ الْفَلَقِ عَالِيٌّ په خوا کبنيٰ يو کس ناست
وو او د الله تعالیٰ نه ئې د لسو زرو درهمو سوال کولو، هغويٰ رَبِّ الْفَلَقِ عَالِيٌّ
چه خنگه د هغه حاجت مند دُعا واوريده نو فوراً ئې خپل کور ته
تشrif راورو او د هغه کس د پاره ئې لس زره درهمه ور اوليربل. (ابن
عساکر ج ۱۳ ص ۲۴۵)

میرا دل کرتا ہے میں بھی حج کروں ہو عطازاد سفر چشم کرم

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿١٧﴾ په حاجي باندي د احسان کوونکي بخښنه کيږي

حضرت سیدنا آبو هارون رضي الله تعالى عنه فرمائی: يو خل مونږه د حج په اراده اوو تلو، چه کله مدینے مُنَورے ته او رسیدو نو د (حضرت سیدنا امام) حسن رضي الله تعالى عنه د دیدار کولو د پاره هم حاضر شو، د دعا سلام نه پس مو ورته د حج د سفر حالات بيان کړل. چه کله بيرته روان شو نو (سیدنا امام) حسن رضي الله تعالى عنه مونږه هر کس له خلور خلور سوه ډرهمه راوليږل. مونږه رقم راپروونکي کس ته اووئيل: مونږه خو مالداران او دولتمند یو، مونږه د دې حاجت نه لرو. هغه اووئيل: تاسو د (امام) حسن رضي الله تعالى عنه بنيګره مه راګرځوي. بيا مونږه [دوباره] (حضرت سیدنا امام) حسن رضي الله تعالى عنه ته حاضر شو او د خپلي مالداري په باره کښې مو ورته عرض او کړو. هغويي او فرمائیل: زما عمل خير (يعني نیک) بيرته مه راګرځوي، که زما موجوده حالت داسي نه وے نو دا (رقم نه قبیلول) به ستاسو د پاره آسان وے، زه تاسو حضراتو ته زاد راه [يعني د لاري خرج] وړاندي کووم، الله تعالى د عرفے په ورخ د خپلو بندګانو په باره کښې د فربستو په وړاندي فخر فرمائی او ارشاد فرمائی: زما بندګان حیران او پريشان زما د رحمت په بارګاه کښې سوالګر جور شوي حاضر دي، زه تاسو ګواه جور وoom چه ما په دوئي باندي احسان کوونکي او بخښولو، د دوئي سره بد سلوك کوونکي

په حق کښې مې د دوئي د مُحْسِن (يعني احسان کونکي) شفاعت قبول کړو. الله تعالی د جمُعے په ورخ هُم دغه شان فرمائی. (ابن عساکر ج ۱۳ ص ۲۴۸)

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ
صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى الْحَبِيبِ!

﴿۱۸﴾ د میلمه قدر کونکي بودئ

حسنین کریمین (يعني حسن و حُسین) او عبد الله ابن جعفر رضی اللہ تعالیٰ عنہ درې واړه حج له روان وو، د خوراک خبناک او سامان او بن ترې ډیر وروستو پاتې شوئے وو. چه کله دا صاحبان د لوړې او تندې نه بېتابه شو نو په لاره کښې د یو سه بُودئ خیمه ته ورغلل او هغې ته ئې او فرمائیل چه مونبر تبری شوي یو. هغې یوه چیلئ راولوشله او دوئي درې واړو ته ئې پېئ وړاندې کړل. چه پېئ ئې او خبnel نو بیا ئې او فرمائیل چه د خوراک د پاره خه راواړه! بُودئ او وئيل چه د خوراک د پاره خو هیڅ هُم نشته، تاسو هُم دا چیلئ حلاله کړئ او اوئې خورئ. هغه صاحبانو هُم داسي او کړل، چه د خوراک خبناک نه فارغه شو نو اوئې وئيل چه مونبره قېشیان یو، چه کله د سفر نه بېرته راخو نو زمونږ خوا ته راشه مونږه به ستا د دې احسان بدله درکوو. دا ئې او وئيل او بیا دا درې واړه صاحبان مخکښې روان شو، چه کله د هغه بُودئ خاوند [کورته] راغې نو خفه شو چه تا چیلئ د داسي خلقو د

پاره حلاله کړه چه نه اور سره زمونږه پیژندګلو وه او نه مو دوستان دي. د دې واقعه چه خه موده او شوه نو هغه بودئ او د هغه خاوند ته مدینے مُنَّورے ته د تللو ضرروت پیښ شو، هغويي هلتہ او رسیدل او هلتہ به ئې (د خپلو خيتو ساتلو د پاره) د او بناو پچې راټولولي او خرڅولي. یوه ورخ دا بودئ چرته تللہ، چه د حضرت سیدنا امام حسن مجتبی رض د کور مبارک په خوا تیريدله نو هغه وخت هغويي رض په دروازه کښې ولاړ وو. چه خنکه ئې بودئ اولidle نو اوئې پیژندله او هغه ته ئې او فرمائیل: اے محترمې! تاسو ما پیژنۍ؟ هغه اووئيل نه. دوئی رض ورته او فرمائیل چه زه هم هغه یم چه په فلاںکې ورخ ستاسو ميلمه جوړ شوے ووم. هغه اووئيل: بنه تاسو هغه ئې؟ بیا هغويي رض هغه بودئ ته یو زر چیلې او یو زر دیناره ورکړل او د خپل ګلام سره ئې هغه د حضرت سیدنا امام حسین رض خوا ته اولیبرله. هغويي رض ترې تپوس او کړو چه اے محترمې! زما ورور صاحب تاسو ته خه درکړل؟ هغه اووئيل: یو زر چیلې او یو زر دیناره ئې راکړل. حضرت سیدنا امام حسین رض هغه هم هغه همره انعام ورکړو او د خپل ګلام سره ئې د حضرت سیدنا عبدالله ابن جعفر رض خوا ته اولیبرله. هغويي د هغه بودئ نه تپوس او کړو چه حسین کریمین رض تاسو ته

خومره مال درکرے دے؟ هغے اُوئیل: دواپو حَضَرَاتُو دوه زره چیلے او دوه زره دیناره را کری دي. حضرت سَيِّدُنَا عَبْدُ اللَّهِ إِبْنُ جعفر رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ هغے ته دوه زره دیناره او دوه زره چیلے ورکرپی. دغسپی هغه بودئ خلور زره دیناره واختستل او خلور زره چیلے ئې روانې کرپی او د خپل خاوند خواته اور سیدله. (اخیاءُ الْعَلَمُونَ ج ۳، ص ۳۰۷)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿١٩﴾ هر ٿه ئې خیرات کړل

حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَامٌ دوه څله د خپل کور ټول سامان او درې څله نیم مال و آساب د الله په لار کبني ورکرو. (حلیۃُ الْأُولَیَاءِ ج ۴۷ ص ۱۴۳۴ حدیث ۲۷)

اے سُخنِ ابنِ سُخنِ اپنی سخنا سے دو حصہ سید عالی حشم

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿٢٠﴾ شوق تلاوت

د خوبِ نبی صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَامٌ خوبِ نمسي، د حضرت عَلِيُّ الْمُرْتَضَى رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د چمن جَنَّتی گُل، د حضرت فاطِمَه رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د زرگری سر حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ به هره شپه د سُورَةُ الْكَهْف

تِلاوت کولو. دا مُبارک سُورت په یوه تختئ لیکلے شوے وو، هغويٰ بَخْرِيٰ اللہ تعالیٰ عَنْهُ بَعْدَهُ به چه د کومې زَوْجَه [يعني خپلې بي بي] کره تشریف ورلو هغه تختئ مُبارکه به هُم ورسره وه. (شَعْبُ الْأَيْمَانِ، ج ۲ ص ۴۷۵ حدیث ۲۴۴۷)

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ!

﴿ ۲۱ ﴾ معمولات امام حَسَنْ

حضرت سَيِّدُنَا ابو سعید بْنُ ابْنِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ فَرَمَأَيْ چه حضرت سَيِّدُنَا امیر مُعاویه بَخْرِيٰ اللہ تعالیٰ عَنْهُ یو خل د مدینے منَّوَرے د یو قُریشی کس نه د سَيِّدُنَا امام حَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بَخْرِيٰ اللہ تعالیٰ عَنْهُ په باره کبنيٰ تپوس اوکرو نو هغه عرض اوکرو: اے امیر المؤمنین! هغه به د سحر د لمانځه ادا کولونه پس د لمر ختلو پوري په مسجدُ النَّبِيِّ الشَّرِيفِ عَلَى صَاحِبِهِ الْمَلْكُوتُ السَّلَامُ کبنيٰ تشریف فرما اوسيدلو. بيا به ئې د ملاقات د پاره راغلو مُعزِّزینو [يعني عِزَّتَمْدُو] سره ملاقات او خبرې کولي تردے چه خه ورخ به راوختله، بيا به ئې دوه رکعاته لمونځ ادا کرو، د هغه نه پس به د امهاکُ الْمُؤْمِنِينَ په بارگاه کبنيٰ حاضر شوا او سلام به ئې ورته اوکرو. د هغه نه پس به ئې خپل کور ته تشریف راولو. هغويٰ بَخْرِيٰ اللہ تعالیٰ عَنْهُ به د مانبام په وخت کبنيٰ هُم داسي کول. بيا هغه قُریشی سپري اووئيل: په مونږ کبنيٰ هیڅ خوک هُم د هغويٰ د مرتبے د برابري نشيته. (ابن عساکر ج ۱۳ ص ۲۴)

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ!

﴿٢٢﴾ د مدینے نه مَكَّه پوری ۲۰ خلہ پیدل سفر

حضرتِ سَيِّدُنا مُحَمَّد بْن عَلِيٍّ رَجُلُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ فَرْمَأَيَّ چه حضرتِ سَيِّدُنا إِمام حَسَن رَجُلُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ أُوفِرْمَائِيل چه ما ته حیا را خی چه زه د خپل رب ځَوَّدَجَل سره په دې حال کښې ملاقات او کرم چه د هغه د کور طرف ته کله هُم [پیده] نه یم تلي. چنانچه هغوي یعنی رَجُلُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ . خلہ د مدینے مُنَوَّرے نه [پیده] د مَكَّه مُكَرَّمَه د دیدار د پاره حاضر شو.

(جِلَيْلُ الدُّولَيَاءِ ج ۲ ص ۴۶ رقم ۱۴۳)

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿٢٣﴾ غُلام ئې آزاد کړو

حضرتِ سَيِّدُنا إِمام حَسَن مُجْتَبِي رَجُلُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ يو خل د یو خو میلمنو سره ډودئ خورله، غُلام د تودے بنوروا پیاله دسترخوان له راوله چه د لاسه ئې پریوبله او د بنوروا خاڅکي په إِمام حَسَن رَجُلُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ هُم او شو. غُلام وَبَرِيدُو او د شرمندگئ نه ډک انداز کښې ئې د سُورَةُ الْعَلِيَّةِ اوسو. غُلام د آیت نمبر دا حِصَّه اولوستله: وَالْكَظِيمُونَ الْعَيْنُ وَالْعَافِينَ حَنِينَ النَّاسِ یعنی ”عُصَمَه“ [یعنی قهر] خښونکي او خلقو ته بخښنه ورکوونکي“ هغوي یعنی رَجُلُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ أُوفِرْمَائِيل: ما مُعاَفَ كړے ئې. غُلام بیا د دې آيت آخری حِصَّه اولوستله: وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ یعنی ”نيک خلق د الله“

محبوب دي.“ هغويي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ او فرمائيل: ما ته د الله تعالی د رضا د پاره آزاد کړي. (دُوْخُ البَيْان ج ۲، ص ۹۵ مُلْخَصًا)

صَلَّوَا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿ ۲۴ ﴾ که په يو غور کښې را ته کنزله او کړي او بل کښې ..

حضرت سیدنا امام حسن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ فرمائی:

لَوْ أَنَّ رَجُلًا شَتَمَنِي فِي أُذْنِي هَذِهِ وَاعْتَذَرَ إِلَيَّ فِي أُذْنِي الْأُخْرَى لَقِيلُثُ عُذْرَةٌ
يعني که خوک ما ته په يو غور کښې کنزله او کړي او په بل غور کښې
را نه بخښنه [يعني معاون] او غواړي نوزه به ضرور د هغه معذرت قبول
کرم. (بهجهة المجالس و انس المجالس لابن عبد البر ج ۴ ص ۴۶)

صَلَّوَا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿ ۲۵ ﴾ د لمانځه په وخت کښې به ئې رنګ بدل شو

حضرت سیدنا امام حسن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ به چه خنکه د او دس نه
فارغ شو نورنګ به ئې بدل شو. د دې د وجهې تپوس تري او شو نو
اوئې فرمائيل: خوک چه د مالیک عرش په بارگاه کښې د حاضرئ اراده
او کړي نو حق هُم دا دے چه د هغه رنګ بدل شي. (وفیات الاعیان ج ۲ ص ۵۶)

صَلَّوَا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿٢٦﴾ په سپي باندي شفت کوونکے کمالي غلام

حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مُجْتَبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د مدینے مُنَورے په يو باغ کښې يو داسې حَبَشِی غُلام اوليدلو چه يوه نورئ به ئې خچلي خُلے ته اچوله او بله به ئې خچل سپي ته اچوله. دوئي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د هغه خنگ ته ورغلو او ورتە اوئې فرمائيل: ته دا کار په خه وجه كوم؟ هغه عرض اوکرو: ما ته د دې خبرې نه حيا راخې چه زه ئې پخپله خورم او په ده ئې نه خورم. دا خبره د إِمام حَسَن رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د دیره خوبنې شوه او هغه ته ئې او فرمائيل چه زما د بيرته راتلو پوري پوري هُم دلته حصار شه. دا ئې او فرمائيل او بیا ئې د هغه د مالِك خنگ ته نشريف يورلو او د هغه نه ئې هغه باغ او هغه غُلام په بَيْعَه واختسل، بیا ئې غُلام آزاد کرو او هغه باغ ئې هغه ته په تُحَفَه کښې ورکرو. هغه غُلام هُم عقلمند وو او د اللَّه تَعَالَى په لاره کښې د ورکړي د آهَمِيَّت نه خبر وو، لهذا هغه فوراً عرض اوکرو: يَا مَوْلَايَ قَدْ وَهَبْتُ الْحَابِطَ لِلَّذِي وَهَبْتُنِي لَهُ يعني اے زما آقا! زه دا باغ د هُم هغه [ذات] د رِضا د پاره هِبَه (يعني چا ته تُحَفَه) کووم د چا د رِضا د پاره چه تاسو دا ما ته راکړے دے. (تاریخ بغداد ج ۶ ص ۳۳ رقم ۳۰۵)

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّوا عَلَى الْحَبِيبِ!

﴿٢٧﴾ دِ امام حَسَن مُجْتَبی خوب لیدل

د حضرت سَيِّدُنا عِمَرَانَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ نَهْ رِوَايَتْ دَے چه حضرت سَيِّدُنا إِمامَ حَسَنَ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ خوب او لیدلو چه د هغويٰ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ د سترگو تر مينخه ”قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ“ ليکلے شوے دے. دا زيرے هغويٰ خپلو اهليٰ بيتو ته بيان کرو. هغويٰ چه کله دا واقعه د تابعی بُزرگ حضرت سَيِّدُنا سعیدَ بْنَ مُسَيْبَ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ په وراندي بيان کرہ نو هغويٰ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ او فرمائيل: که واقعي ئي دا خوب ليدلے وي نو د هغويٰ د عمر صرف يو خو ورخچي باقي پاتي دي. د دي واقعے نه يو خو ورخچي پس دِ امام حَسَن مُجْتَبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ وِصَالٍ [يعني دُنْيَا نه سفر] او شو. (الطبقات الكبير لابن سعد ج ٦ ص ٣٧٦ رقم ٧٣٧٩)

صَلَّوَاعَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿٢٨﴾ داسِي مخلوق مې مخکنې کلہ نه وو لیدلے

وفات ته نزدے حضرت سَيِّدُنا إِمامَ حُسَيْنَ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ او ليدل چه حضرت سَيِّدُنا إِمامَ حَسَنَ مُجْتَبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ باندي ويره راغلي ده. إِمامَ حُسَيْنَ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ د هغويٰ د تسلیع د پاره عرض او کرو: ورور جانه! تاسو ولے خفه ئي؟ نزدے د چه د رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او حضرت علی گَدَّرَ اللَّهِ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَبِيرِ سره د مُلَاقَاتِ سعادت به درنصيب شي

او هغه دواړه ستاسو آباء (يعني نیکه صاحب او والد صاحب) دي، او د حضرت خَدِيجَةُ الْكَبْرَى او حضرت فاطِمَه زَهْرَا بَرَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُمَا سره به د ملاقات اوشي او هغه دواړه ستاسو اُمهات (يعني نیا او مور) دي. د حضرت قاسم او طاهر بَرَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُمَا دیدار به د نصیب شي او هغوي ستاسو ماماګان دي او حضرت حمزه او جعفر بَرَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُمَا سره به د ملاقات اوشي او هغه ستاسو ترونه دي. حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مجتبی بَرَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ اُفرمائيل: اے ورورو! نن زه یوے دasicِ مُعَامَلَه ته داخليدو والا يم چه هغې ته مخکنې کله هُم نه ووم داخل شوے او نن زه د الله تعالی په مخلوق کښې دasicِ مخلوق وينم چه د هغوي په شان ما کله هُم نه دي ليدلي. (تاریخ الخلفاء ص ۱۵۳ مُنَّاصَأً)

صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ!

د شهادت سبب

حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مجتبی بَرَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ ته زهر ورکړے شو. په هغوي بَرَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ باندي د هغه زهرو دasicِ اثر اوشو چه کولمي ئې تکړے تکړے شوې او خارجیدل شروع شوې، خلویښت ورڅي ئې په سخت تکلیف کښې تیرې کړي.

وفات حَسْرَت آیات

إِمام عالی مُقام ابُو محمد حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ په ۵ ربیع الاول سن ۵۵۰ ه په مدینه مُنَوره کبني د دی فاني دُنيا نه سفر اوکپو (يعني وفات شو)، إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَجُونَ. (صفة الصفوۃ ج ۱ ص ۳۸۶) دا هُم وئیلی شوی دی چه په ۴۶۹ ه کبني وفات شوے وو. د شهادت په وخت کبني د حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ عمر مُبارک ۴۷ کاله وو. (تقریب المہذیب لابن حجر عسقلانی ص ۲۴۰)

﴿۲۹﴾ د جنازے لموخ

دِ امام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ د جنازے جمعه حضرت سَيِّدُنَا سعید بن العاص رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ ورکره چه هغوي هغه وخت کبني د مدینے مُنَورے گورنر وو. حضرت سَيِّدُنَا حُسَيْن رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ هغوي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ د جنازے دلمانخه د پاره مخکبني کپو. (الاستیعاب ج ۱ ص ۴۲۴ مُذَخَّلًا)

صَلُّوا عَلَى الْحَمِيْبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿۳۰﴾ په جنازه کبني د حلقو گنره

دِ حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ په جنازه کبني دومره دیره گنپه وہ چه حضرت سَيِّدُنَا شَعْلَبَه بْنُ ابِي مَالِك رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ فرمائی: زه دِ امام حَسَن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ په جنازه کبني شریک ووم، هغوي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُبَارَكَةٌ په جَنَّتُ الْبَقِيْعِ کبني (د خپلی مور محترمی په خوا کبني) خخ

کړے شو، ما په جئنټ الْبَقِيع کښې د خلقو دومره ډیره ګنړه اولیده چه که د ګنډلو ستن هُم چا غوزاره کړي وے نو هغه به (د ډیرې ګنړې په وجه) په زمکه نه پريوتلي بلکه د یونه یو انسان په سر به پريوته.

(الاصابة ج ٢ ص ٦٥)

صَلَّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د امام حَسَن اوْلَاد

د حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مُجْتَبِي ګنړ شمير اولاد وو، إمام ابن جَوَزِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د هغوي د شهزادکانو [يعني خامنو] شمير ۱۵ او د لونړو شمير ۸ ليکے دے. (الستقطموج ۵ ص ۲۲۵) او إمام محمد بن ذَهْبِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د هغوي د شهزادکانو نومونه ليکي دي: حَسَن، زَيْد، ظَلْحَة، قَالِسِم، أَبُوبَكَرُ وَعَبْدُ اللَّهِ، دِي شِپِرو وَارِود خَلِيل تَرَه مبارك سَيِّدُ الشَّهَادَة حضرت إِمام حُسَيْن رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ سرہ په میدانِ کربلا کښې د شهادت مرتبه حاصله کړي وه. باقي شپږ دا دي: عَمْرُو، عَبْدُ الرَّحْمَن، حُسَيْن، مُحَمَّد، يَعْقُوبُ وَإِسْمَاعِيل رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ أَكْثَرُهُمْ. د حضرت سَيِّدُنَا إِمام حَسَن مُجْتَبِي رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ دَأَل [أولاد] سلسله د حضرت سَيِّدُنَا حَسَن مُثْنَى او حضرت سَيِّدُنَا زَيْد رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ نه چيلدي ده. (سیر اعلام النبیاء ج ۴ ص ۴۰۱)

صَلَّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

یا حسن ابن علی! کردو کرم

را کب دو شہنشاہ ام یا حسن ابن علی کردو کرم
 فاطمہ کے لال حیدر کے پسر اپنی الفت دو مجھے دو اپنا غم
 اپنے نانا کی محبت دیجئے اور عطا ہو قلبِ مضطربِ چشمِ نم
 خو مٹے بے کار باتوں کی رہے لب پر ذکر اللہ میرے دم بدم
 اے سخنی ابنِ سخنی اپنی سخنا سے دو حصہ سید عالی حشم
 آل واصحابِ نبی سے پیار ہے ساری سرکاروں کے در پر سر ہے خم
 پیشوائے نوجوانانِ بہشت ہیں محمد کے نواسے لاجرم
 یا حسن ایماں پر تم رہنا گواہ عبدِ حق ہوں خادم شاہ ام
 آہ! پلے میں کوئی نیکی نہیں عرصہِ محشر میں رکھ لینا بھرم
 میر ادل کرتا ہے میں بھی حج کروں ہو عطا زادِ سفرِ چشمِ کرم
 طیبہ دیکھے اک زمانہ ہو گیا یا حسن! دکھلا دن نانا کا حرم
 جذبہ دو نیکی کی دعوت کا مجھے راہِ حق میں میرے جنم جائیں قدم
 میں سدادِ بیتِ کتب لکھتا رہوں یا حسن! دے دیجئے ایسا قلم
 دین کی خدمت کا جوش و ولہ ہو عنایتِ یا امامِ محترم
 اے شہید کربلا کے بھائی جان دو رہو عطا رکے رنج والم

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ أَنَّا بَعْدَ فِي أَعْوَذُ بِكُلِّ شَيْءٍ إِلَّا لِلّٰهِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

نيک او لسونخ گزاره جو پیدو د پاره

هر زیارت د مایتمان د لمانځه نه پس ستاسو په خائی کښی کیدونکي د دعوت اسلامي د سُنّتود که هفته واره اجتماع کېږي د رضائيه الله د پاره بشو بشو نیټونو سره توله شپه تبروی د سُنّت د تربیت د پاره مَدْنَى قافلوا کښی عاشرقان رسول سره هره میاشت د دری ورخو سفر او هره ورڅ د "فَكِيرٌ مَدِينَةٌ" په ذريعه د مَدِينَةٌ إنعاماتو رساله چکوئ او د هري مَدِينَةٌ میاشتی په يڪم تاريخني د خپل خائیه ذمَّه دار ته د جمجم کولو معمول جوړ کړي
زما مَدِينَةٌ مقصد: "ما ته د خپل خان او د قولی ذُنْبِيَا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي." **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ خَالِدٌ**. د خپلی اصلاح د پاره په "مَدِينَةٌ إنعاماتو" عمل او د قولی ذُنْبِيَا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پار "مَدِينَةٌ قافلوا" کښي سفر کول دي. **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ خَالِدٌ**

فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران زرہ سبزی منڈی، بابُ المدینہ (کراچی)

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com